

πολύ μεγαλύτερο από αυτό που περνάει ένα ζευγάρι ακούγοντας ο ένας τον άλλον. Λοιπόν, η τελευταία ερωτική ιστορία εκτυλίσσεται στο θέατρο. Τώρα πια υποστηρίζω ότι ο πραγματικός πυρήνας του θεάτρου είναι αυτό που έκαναν πάντα οι αφηγητές ιστοριών: βιώνω ακόμα μια φορά τη συνέχεια ενός ανθρώπου, μέσα σ' έναν κόσμο όπου ο άνθρωπος είναι κατά τα άλλα μια φέτα σαλάμι [...]

Πιστεύω πια μόνο στο παιχνιδιάρικο, το φανταστικό. Στα δελτία ειδήσεων μας υποχρεώνουν να εκλαμβάνουμε τα λεγόμενα ως αληθή, ακόμα κι όταν ξέρουμε ότι μερικά από τα πτώματα είναι ειδική παραγγελία για το CNN. Στο θέατρο τα πράγματα είναι αντίστροφα, το θέατρο είναι όλο μια απάτη. Όταν παραδέχεται κανείς αυτή την απάτη, τότε μπορούν να ξαναγεννηθούν αληθινά συναισθήματα. Όταν όλα είναι ψέματα, τότε μπορούν να γίνουν πάλι πιστευτά. Λαχταρώ ένα θέατρο που δεν θα έχει καμιά σχέση με την αλήθεια και παρ' όλα αυτά θα οδηγεί το βλέμμα μας προς αυτήν.

Απόσπασμα

ΜΑΡΙΑ — Ο άντρας μου τα τελευταία χρόνια ήταν πολύ άρρωστος, επομένως τίποτα δε γινόταν πια μεταξύ μας. Ούτε υπήρξε κι άλλος μετά το θάνατό του. Μου φαίνεται πως δε θυμάμαι πια πώς γίνεται.

ΙΩΣΗΦ — Η τελευταία μου εμπειρία σ' αυτόν τον τομέα ήταν στο τρένο από τη Μόσχα στο Λένινγκραντ, τη νύχτα της 15ης Μαΐου 1956. Είχα πουλήσει τις περισσότερες συνδρομές στη *Φωνή της Αλήθειας* κι έτσι κέρδισα το ταξίδι στη Σοβιετική Ένωση. Ήμουν λοιπόν ξαπλωμένος μέσα στο κουπέ, και στην κονκέτα από πάνω μου ήταν μια συντρόφισσα πολύ χαριτωμένη. Μια και βρισκόμουν στη χώρα του ελεύθερου έρωτα, όπου οι άνθρωποι δεν καταπιέζονται από θρησκευτικές προκαταλήψεις, και καθώς βοηθούσε και το σκοτάδι, γλιστρώ το χέρι μου κάτω απ' τα σκεπάσματά της. Το τι βρισίδι άκουσα, δε λέγεται. Και μάλιστα στα ρώσικα. Τελικά, ούτε ο σοσιαλισμός πέτυχε εντελώς...

Η Πειραματική Σκηνή συμμετέχει στην

CONVENTION THEATRALE EUROPEENNE
EUROPAEISK TEATER CONVENTION
CONVENCION TEATRAL EUROPEA
CONVENZIONE TEATRALE EUROPEA
CONVENÇÃO TEATRAL EUROPEIA
EUROPESE THEATER CONVENTIE

EUROPEAN THEATRE CONVENTION
EUROPAISCHE THEATER KONVENTION
EUROPPALAINEN TEATTERUNIONI
EUROPEISK TEATER UNIONI
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ
EVROPSKA GLEDALISKA KONVENCIJA

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

ΘΙΑΣΟΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΤΗΣ «ΤΕΧΝΗΣ»

Η Πειραματική Σκηνή ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1979, από τον θεατρολόγο Νικηφόρο Παπανδρέου, στο πλαίσιο της Μακεδονικής Καλλιτεχνικής Εταιρείας «Τέχνη». Από το 1986 στεγάζεται στο θέατρο «Αμαλία».

Εκτός από τη Θεσσαλονίκη, έχει δώσει παραστάσεις σε πολλές πόλεις και χωριά της Μακεδονίας και της Θράκης, στην Κρήτη, τη Ρόδο, τη Μυτιλήνη, τον Βόλο, το Ναύπλιο, την Καλαμάτα, την Πάτρα καθώς και την Αθήνα. Έχει επίσης εμφανιστεί σε ξένα φεστιβάλ, στην Αυστραλία, την Αγγλία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Αίγυπτο, τη Σουηδία και τη Νορβηγία.

Έχει ανεβάσει ως τώρα εβδομήντα πέντε έργα ελλήνων και ξένων συγγραφέων, κλασικών και σύγχρονων ανάμεσα στους οποίους: Ευριπίδης, Αριστοφάνης, Σαίξπηρ, Γκολντόνι, Τσέχοφ, Ίψεν, Λόρκα, Μπρεχτ, Μπέκετ, Μισίμα, Ντύλαν Τόμας, Πίντερ, Ιονέσκο, Μπέργκιμαν, Ρομέο, Γουέρτενμπεϊκερ, Κατρίν Ανν, Ρεζά, Κήτλυ, Μέρφου, Φριέλ, Ταμπούρι, Τουρίνι, Μπέρνχαρντ, Φρέιν, Μακφέρσον, Καπετανάκης, Ξενοπούλου, Αναγνωστάκη, Καμπανέλλης, Λυμπεράκη, Ποντίκας, Δήμου, Μιχαηλίδου, Κεχαϊδής, Χαβιαρά. Τα τελευταία χρόνια έχει καθιερώσει το σύστημα του εναλλασσόμενου δραματολογίου.

Παράλληλα εκδίδει το περιοδικό *Θεατρικά Τετράδια*, του οποίου έχουν κυκλοφορήσει ως τώρα σαράντα τεύχη.

Ο θίασος αναπτύσσει σχέσεις συνεργασίας με τον κόσμο της εκπαίδευσης, οργανώνοντας ειδικές παραστάσεις για σχολεία, σεμινάρια θεατρικής επιμόρφωσης για δασκάλους και καθηγητές, ανοιχτές πρόβες για φοιτητές κ.ά. Έχει επανειλημμένως λάβει μέρος στις διοργανώσεις του Δήμου Θεσσαλονίκης: Γιορτές Ανοικτού Θεάτρου και «Δημήτρια».

Από το 1994, οργανώνει κάθε χρόνο το διεθνές φεστιβάλ «Θεατρική Άνοιξη».

Από το 1996 είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Θεατρικής Σύμβασης, μιας οργάνωσης κρατικών, δημοτικών και επιχορηγούμενων θεάτρων από είκοσι χώρες της Ευρώπης.

Η Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης» επιχορηγείται από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Διεύθυνση: Θέατρο «Αμαλία», Αμαλίας 71,
546 40 Θεσσαλονίκη. Τηλ. 2310 821.483, fax 2310 860.708.
e-mail: pirschini@otenet.gr

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΤΗΣ «ΤΕΧΝΗΣ»

Θεσσαλονίκη

ΠΕΤΕΡ ΤΟΥΡΙΝΙ /
Βιεννέζικο τανγκό

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2002-2003

Έναρξη 23 Νοεμβρίου 2002

Πρώτη παράσταση: Παρασκευή 25 Νοεμβρίου 1999

ΘΕΑΤΡΟ «ΑΜΑΛΙΑ»

Βιεννέζικο τανγκό

Απόδοση: Νικηφόρος Παπανδρέου
Σκηνοθεσία: Έφη Σταμούλη
Σκηνικά-κοστούμια: Χρύσα Μάντακα
Φωτισμοί: Στράτος Κουτράκης

Διανομή
Μαρία: Μένη Κυριάκογλου
Ιωσήφ: Νίκος Λύτρας

Τεχνική οργάνωση παραγωγής: Βασίλης Τζαφέρης. Ειδικές κατασκευές: Νίκος Παπανίκος. Χειριστής φωτισμών: Χρήστος Πραντσίδης. Χειριστής ήχου: Βασίλης Τζαφέρης.
Ευχαριστούμε τον Κώστα Βόμβολο για τη βοήθειά του.

Το έργο παίζεται χωρίς διάλειμμα.

Τίτλος του πρωτοτύπου: *Joseph und Maria* (εκδόσεις Thomas Sessler Verlag, Βιέννη). Πρώτη δημοσίευση: περιοδικό *Theater Heute* τ. 12, Δεκέμβριος 1980. Για το ελληνικό κείμενο, προκειμένου να περιοριστούν κάποιες λεπτομέρειες που θα λειτουργούσαν μόνο στο αυστριακό κοινό, χρησιμοποιήθηκε η σχετικά ελεύθερη γαλλική απόδοση του Heinz Schwarzingger, σε παραβολή με το γερμανικό πρωτότυπο. Από την απόδοση αυτή δανειστήκαμε και τον ευρηματικό τίτλο *Βιεννέζικο τανγκό*.

Η παράσταση της Πειραματικής Σκηνης αποτελεί την πρώτη παρουσίαση έργου του Τουρίνι στην Ελλάδα. Το έργο πρωτοπαίχτηκε το 1980, στο Volkstheater της Βιέννης, σε σκηνοθεσία του Gerd Heinz, με την Elisabeth Epp και τον Heinz Moog.

Ο συγγραφέας

Ο Πέτερ Τουρίνι (Peter Turrini) γεννήθηκε το 1944 στην Καρινθία, στο νότο της Αυστρίας. Γιος ιταλού μετανάστη, έκανε διάφορα επαγγέλματα: θυρωρός σε ξενοδοχείο, εργάτης στη βιομηχανία μετάλλου κ.ά., πριν ανακαλύψει, έπειτα από ένα ταξίδι στην Ελλάδα, το θέατρο. Το 1967 γράφει το πρώτο του έργο, *Κινηγώντας ποντίκια*, που ανεβάζεται το 1971 στο Volkstheater της Βιέννης. Την ίδια χρονιά γράφει το *Σφάξιμο των γουρουνιών*, όπου καταγγέλλει, ακολουθώντας τον ίδιο δρόμο με τον Τόμας Μπέρνχαρντ, τον κοφφορμισμό και τη μισαλλοδοξία των συμπατριωτών του (το έργο παρουσιάζεται το 1972 στο Kammerspiele του Μονάχου). Παράλληλα ασχολείται με ελεύθερες διασκευές κλασικών έργων: του Μπωμαρσαί (*Η πιο τρελή μέρα*, 1972) και του Γκολντόνι (*Η κυρά*, 1973), αλλά γίνεται γνωστός στο ευρύτερο κοινό με μια σημαντική τηλεοπτική του δουλειά, την *Εποποιία των Άλπεων* (1974-1977), σειρά έξι ταινιών με θέμα την ιστορία της Αυστρίας ιδωμένη από την πλευρά του λαού.

Στη δεκαετία του '80, ο Τουρίνι συνεχίζει τη δραματική του παραγωγή, με έργα πρωτότυπης φόρμας και οξείας κοινωνικής κριτικής, ανάμεσα στα οποία: *Βιεννέζικο τανγκό* (1980), *Οι αστοί* (1981) και *Οι μη αποδοτικοί* (1988). Το τελευταίο, που ασχολείται με το πρόβλημα της ανεργίας στη βιομηχανία μετάλλου και με τις ψυχολογικές της επιπτώσεις πάνω στους εργάτες που βρίσκονται ξαφνικά χωρίς δουλειά, παίχτηκε σε πολλά θέατρα της Ευρώπης.

Τα πιο πρόσφατα έργα του είναι *Η λάμψη των Άλπεων* (1993), με θέμα τη συνάντηση ενός ηλικιωμένου τυφλού διανοουμένου και μιας πόρνης σ'ενα σαλέ των Άλπεων, *Η μάχη της Βιέννης* (1995) και το *Επιτέλος, τέλος* (1997), μονόλογος ενός δημοσιογράφου που τελειώνει με την αυτοκτονία του.

Το έργο

Νύχτα της παραμονής των Χριστουγέννων, σ' ένα πολυκατάστημα. Έφυγαν οι τελευταίοι πελάτες φορτωμένοι πολύχρωμα πακέτα, έσβησαν τα χιλιάδες φώτα, σόπασαν τα μεγάφωνα με τα διαφημιστικά μηνύματα και τα

χριστουγεννιάτικα τραγούδια. Η Μαρία και ο Ιωσήφ (η επιλογή των ονομάτων δεν είναι βέβαια τυχαία) συναντιούνται πλάι στις ψεύτικες φάντες. Εκείνη είναι καθαρίστρια κι αυτός νυχτοφύλακας. Σε ώριμη ηλικία και οι δυο, χωρίς κανέναν που να τους περιμένει στο σπίτι. Μέσα στο άδειο από ανθρώπους αλλά γεμάτο προϊόντα τέμενος της κατανάλωσης, αρχίζει η σπαραχτική και ταυτόχρονα κωμική προσέγγιση δύο μοναχικών ανθρώπων που διψούν, όπως όλοι, για επικοινωνία κι αγάπη.

Ο Τουρίνι για το θέατρο

Σήμερα η καταστροφή, ο θάνατος προβάλλονται σε 20 κανάλια συγχρόνως. Αν η ατομική βόμβα ήταν το αντικείμενο της δεκαετίας του 1940, το μίξερ του 1950, το τηλεκοντρόλ του 1980, τότε το πτώμα, ο διαμελισμένος άνθρωπος είναι το αντικείμενο της δεκαετίας του 1990. Αυτό όμως σημαίνει ότι ένας συγγραφέας, που είχε ανασύρει άλλοτε τις εικόνες της φρίκης και που τώρα τις ικετεύει να του δώσουν χάρη, θα πρέπει να αναρωτηθεί πώς θα πρέπει να είναι αυτή τη στιγμή το θέατρο. Θα γίνω ακόμα ένας προμηθευτής πωμάτων, ενδεχομένως ηθικά ανώτερος από τη βιομηχανία των ΜΜΕ; Έτσι, ο καταγιομός, στα παλιότερα έργα μου, εικόνων φρίκης, υποχωρεί σήμερα μπροστά στην επιθυμία να απαλλαγώ απ' αυτές τις εικόνες.

Φυσικά, δεν πρόκειται για την αντικατάσταση αυτών των τρομακτικών εικόνων (που τις αντιμετωπίσαμε άλλωστε με όλο και μεγαλύτερη αδιαφορία) από κάποιες υποσχέσεις ομορφιάς. Πρόκειται για ένα πολύ πιο ριζικό ερώτημα: Τι θα μπορούσε να διηγηθεί το θέατρο στις μέρες μας;

Το πιο ανόητο πράγμα θα ήταν να αντιπαραθέσει το θέατρο εικόνες ενός μη ιδανικού κι ενός ιδανικού κόσμου. Το ωραιότερο όμως θα ήταν να συνειδητοποιήσει ότι πάνω στη σκηνή δίνεται η απίστευτη ευκαιρία να ξαναδιηγηθούμε μια ιστορία ολόκληρη. Στον κόσμο των ΜΜΕ δεν ενδιαφέρει πια η αρχή και το τέλος, αλλά μόνο τα ερεθίσματα. Η τιμή όμως και η αξιοπρέπεια ενός θεατρικού συγγραφέα θα πρέπει να εξαρτάται από την ικανότητά του να συγκεντρώσει πάνω στη σκηνή μερικά άτομα, με τα οποία να μπορεί κανείς να βιώσει ξανά μια ολόκληρη ιστορία. Για δυο-τρεις ώρες οι άνθρωποι κάθονται να δουν και ν' ακούσουν μια ιστορία, πράγμα που δεν συμβαίνει πουθενά πλέον στη ζωή. Αυτό το χρονικό διάστημα, αν πιστέψει κανείς τις στατιστικές, είναι

